

KVINNEFRONTENS 1. MAI-AVIS 1976

**KAMP MOT ALL
KVINNEUNDERTRYKING!**

**Reis kvinnekrav
1. mai**

**Kvinner og menn
stå sammen**

**Den nye abortlova
er et svik -
fortsatt kamp for
sjølbestemt abort**

**Kvinnekamp mot
imperialismen**

1. mai - dikt

KVINNER OG MENN STÅ SAMMEN

Jøtulstreiken har klart vist hva som er arbeiderklassens og alle undertrykte styrke: solidariteten mellom alle som slåss mot den samme fienden. I streiken har 340 arbeidere stått sammen, og de har ikke latt seg splitte hverken kvinne mot mann eller nordmann mot utlending. Og fra arbeidere, ungdom, studenter, pensjonister og husmødre over hele landet har det strømmet inn med politisk og økonomisk støtte. Erfaringene fra streiken er en viktig erfaring også i kvinnekampen.

Kvinnelige arbeidere er lavtlønte, de har de mest usikre arbeidsforholda, og de er dårligst organisert. Dette er velkjent. Og i ord er det liten uenighet om at det er et mål å rette på det. Såvel LO og NAF som de fleste politiske partiene er enige i at kvinner skal ha lik lønn, likeverdige forhold i arbeidslivet og rett til fagorganisering.

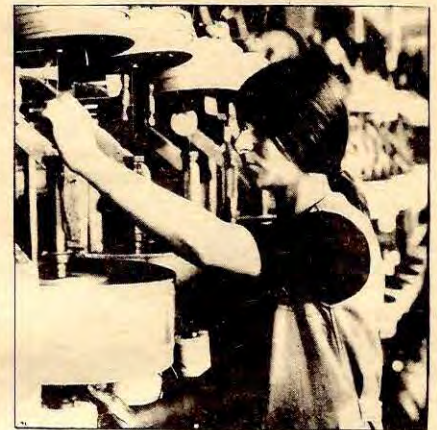
Likevel skjer det idag at kvinner blir sparket fra jobben sin nettopp for å reise krav om bedre lønns- og arbeidsforhold og for å fagorganisere seg. På Tiger konfeksjonsfabrikk i Trondheim ble en arbeider sparket fra jobben fordi bedriftsledelsen trodde at hun kunne komme til å bli misfornøyd med lønna. I neste omgang ble to av arbeidskameratene hennes også sparket, fordi de forsøkte å reise protest mot oppsigelsen. Men alle vet at konfeksjonsindustrien er en lavtlønnsindustri, og at arbeiderne der har all grunn til å være misfornøyd med lønna.

Eksempelet er ikke enestående: På

Kryssset kolonial i Bodø er tre jenter sparket fordi de fagorganiserte seg, ved Fana industrier har ei tillitskvinne fått sparken for å ha forsøkt å trekke flere med i foreninga. At kvinner tar i bruk elementære rettigheter, fører altså til oppsigelser. Det viser at oppsigelsene er alvorlige angrep på retten til å ta kampen opp for egne, opplagte interesser.

Politiske og usaklige oppsigelser rammer ikke bare kvinner. Men nettopp fordi kvinnene er spesielt utbyttet og undertrykt, rammer angrep som dette kvinnene spesielt hardt. Det er heller ikke noe nytt at kvinner sparkes på usaklig grunnlag. I alle år har det skjedd at de har mistet jobben fordi de var gravide, fordi de var »ustabile» i arbeidet, eller fordi de laget bråk. Men stort sett er det få som har fått høre om det.

Men oppsigelsene på Tiger og på Kryssset er det mange som har fått høre om, fordi kvinnene der har reist kamp mot oppsigelsene. Og da har det vist

seg at alle de fagre ordene fra LO-ledelsen, NAF og politikerne er lite verdt. De har ikke støttet, men tvertimot angrepet de oppsagte kvinnene og presset dem for å få slutt på kampen de fører. De har vist at de tilhører kvinnenes fiender.

Støtte har de oppsagte kvinnene fått fra andre arbeidere i samme situasjon, fra kvinner og menn som slåss mot undertrykking på andre områder. 1. mai 1976 skal også være en kampdag mot de usaklige og politiske oppsigelsene. Og da skal kvinnene og Kvinnefronten gå i tog sammen med de som i praksis har vist seg å være de undertrykte kvinnenes venner: andre undertrykte som slåss mot samme fienden som vi.

Den nye abortlova er et svikfortsett kampen for sjølbestemt abort

En lov om sjølbestemt abort, som gir kvinnene rett til å ta avgjørelsen sjøl, er den eneste rettferdige lov. Er den nye abortloven et skritt i riktig retning? Nei, på alle områder er den et svik mot kvinnenes 60 årige gamle krav. Vi må avsløre den nye abortloven og fortsette kampen for sjølbestemt abort.

Kvinnefronten har alltid kjempet for sjølbestemt abort, og konsekvent gått imot den nye loven. Vi krever en lov som gir oss rett til å velge sjøl når vi vil føde barn. En lov som opphever geografiske og sosiale urettferdigheter, og som sikrer oss skikkelig rådgivning.

Nemndene mer makt med den nye loven

DNA, som fremmet den nye loven, og som med støtte fra SV fikk den igjennom, kaller den en forbedring og et skritt i riktig retning. Men virkeligheten viser hvilken løgn dette er. Nemndsystemet er opprettholdt. Kvinners egen beslutning skal fortsatt overprøves. Rådgivning, som før skulle skje hos sosialkurator, er fjernet. Isteden skal legen som sender søknaden informere om inngrepets art og medisinske

virkning. Andre opplysninger må kvinnene sjøl be om når hun sitter foran nemnda. Det er opp til nemndene å skaffe seg opplysninger om kvinnens situasjon. På denne måten får nemndene ennå større makt.

Loven legger grunnlaget for hetsen mot abortsøkende

Den nye loven har utløst en kampanje av reaksjonær hets mot abortsøkende kvinner. Innholdet i hetsen er å umyndiggjøre kvinner, og redusere kvinner til fødemaskiner. Grunnlaget for kampanja er lovfestet i den nye loven, ved at den innrømmer helsepersonell fritak frå å delta i abortinngrep hvis det strider mot deres samvittighet, og ved at sjukehusene ikke pålegges plikt til å utføre inngrepene. Dette har ført til at det i dag er umulig for

kvinner over store deler av landet å få utført abort på hjemstedet.

Den nye loven åpner for opprettelsen av abortklinikker utenom sjukehusene. Disse vil ikke oppfylle kravet om helsemessig utførelse av abort. Den nye lova er et forsøk på å skyve abortsøkende kvinner ut av det offentlige helsestell.

I kampen må vi stole på oss sjøl

Det er Stortinget som har ansvaret for disse grove overgrepene mot abortsøkende kvinner. Først og fremst DNA og SV som begge gikk til valg på løfter om sjølbestemt abort, og som har sveket kravet totalt. De vedtok en lov som betyr forverring.

Dette viser at vi ikke må stole på løftepolitikk, men bare på vår egen dømmekraft og våre egne krefter når vi fortsetter kampen for sjølbestemt abort.

La ikke motaksjonen og reaksjonære kampanjer mot abortsøkende kvinner råde grunnen aleine. Gå ut på gata 1. mai og slåss for kravet om sjølbestemt abort. Avslør den nye lova som et svik!

Reis kvinnekrav 1. mai

1. mai er kampdagen til arbeiderklassen og det arbeidende folket. Det er en dag for solidaritet i kampen her i landet og ellers i verden.

Vi kvinner er såvisst en viktig del av arbeiderklassen og det arbeidende folket. Derfor er 1. mai en viktig dag i kvinnekampen. Derfor er 1. mai en viktig dag for Kvinnefronten!

Når vi har båret fram kvinnekrav og sluttet oss til klassekamptog på 1. mai, har vi blitt møtt med angrep og mistenkeliggjøring. Men de store dagsavisene til Arbeiderpartiet og Høyre skal ikke hindre oss i å arbeide for å bære fram kvinnekrav på 1. mai, og å arbeide for at mange slutter opp om kravene. Det ville være å legge ned kvinnekampen!

Kvinnefronten slåss mot all kvinneundertrykking. Vi slåss for retten og muligheten til lønna arbeid for alle som ønsker det — vi slåss for heving av den lave kvinnelønna og for likelønn. Vi slåss for sjølbestemt abort, og mange og billige barnehager, mot et kvinnesyn som vil lenke kvinnene til kjøkkenbenken og senga. Vi har tusner av rettferdige krav å stille, og de skal vi bære i tog på 1. mai.

Kvinnefronten er snart 4 år gammel. Vi har stått i kamp, og vi har høstet mange erfaringer.

Vi har lært at vår kvinnehverdag blir bestemt av hva som skjer i samfunnet ellers. Den økonomiske krisa gjør at arbeidsløshet rammer kvinner hardt. Den gjør også at barnehager og skoletilbudene til ungene våre blir dårligere fordi budsjettene blir skåret ned. Av samme grunn blir fødesituasjonen

verre. Vi står framfor et tariffoppgjør som betyr lønnsnedslag, og hvor alle særkravene til kvinnene er vekk. Gammeltdags og reaksjonært kvinnesyn blomstrer i uke- og dagspresse. Vi skal umyndiggjøres og ufarliggjøres.

Dette er *hardere* undertrykking av kvinner, og på 1. mai skal vi vise at motstanden øker.

Vi har lært, at skal vi vinne fram — i de små sakene som i de store — må vi stå sammen med andre undertrykte i kampen. Ett av fiendens våpen er å splitte oss. Derfor må vi gå i spissen for å få menn til å støtte vår kamp, og vi må gi støtte til alle andre undertrykte når de slåss. Derfor går vi i tog 1. mai, sammen med andre som også har reist kamp.

Vi har lært at solidaritet i kampen må strekke seg utover landegrensene. Kvinnene i Spania, i Chile, i Vietnam og Kamobodsja har kjempet og kjemper som en del av folket for sin frigjøring. Vi må støtte dem i den kampen, og ta avstand fra fienden, fascisme og imperialismen.

Mange steder vil det gå to tog på 1. mai. Arbeiderpartiet med regjeringsmakta og deres lojale støttespillere i LO-ledelsen og samorganisasjonene hadde lenge monopol på 1. maidaen. De arrangerer fortsatt tog til støtte for sin politikk.

Vi har lært hva de står for! Det er dem vi må slåss mot når Staten raserer tusenvis av kvinnearbeidsplasser, f.eks. i Televerket. Det er Arbeiderpartiets lov om barnehager som legger opp til at arbeidsfolk ikke skal ha råd til å ha ungene sine i barnehagene. Det er

deres budsjett som senker standarden på barnehager, skoler og sjukehus. Det er Arbeiderpartiet og LO-ledelsen som går i spissen for å angripe alle som reiser kamp for rettferdige krav. Arbeiderpartiet svek valgloftet om sjølbestemt abort, og la fram en ny og dårligere abortlov.

Vi går ikke i tog med den fienden vi slåss mot alle dager i året!

SV-ledelsen har flere steder, bl.a. i Oslo, sluttet seg til regjeringstogene og deres kvinnefiendtlige politikk. Dette gjør ikke togene noe bedre, men viser at SV-ledelsen nok en gang er villig til å svike kvinnes krav, og gå sammen med kvinnes fiender. Det samme skjedde i abortkampen.

Kvinnefronten går i klassekamptogene — sammen med andre undertrykte, for å styrke den felles kampen. Vi går i egen seksjon med våre egne krav og vi arbeider for at vi skal bli mange der, for å styrke kvinnekampen. Vi oppfordrer deg til å slutte opp om kvinnekampen. Vi oppfordrer deg til å slutte opp om Kvinnefrontens grunnlag, og bli med i 1. maigruppene våre!

Kvinnefrontens hovedparoler 1. mai 1976:

Kamp mot all kvinneundertrykking.

Kamp mot krisa som skjerper kvinneundertrykkinga på alle områder.

Kjemp mot rasering av kvinnearbeidsplassene.

Kvinner og menn må stå sammen mot permitteringer og oppsigelser.

Kjemp mot politiske og usaklige oppsigelser.

Vi krever kraftig heving av lønna i lavtlønnsyrkene.

Stem nei til lønnsenkning.

Nei til samordning og statlig innblanding i tariffoppgjøret.

Kjemp for egne krav — forsvar streikeretten.

Flere og bedre daghjem — staten skal betale.

Nei til innstramming av dagjemsbudsjettet i krisetider.

Nei til prisstigning.

Full støtte til dagjemspersonalets krav.

Den nye abortlova er et svik — fortsatt kampen for sjølbestemt abort.

Stortingspartiene sviaket oss — bare vår egen kamp gir seier. Stopp den reaksjonære hetsen mot abortsøkende.

Nei til abortklinikker — sykehusene skal utføre abortene.

Jenter — kreve prevensjonsveiledning i skolen.

Det reaksjonære kvinnesynet forsvare arbeidsløsheten blant kvinnene.

Kamp mot pornospekulantene.

Synet på kvinner som husslaver og sex-objekt hindrer kampen og splitter kvinner og menn.

Full støtte til det spanske folkets kamp mot fascismen.

Kvinner — kjemp mot all fascisme. Forby Norsk Front.

Lær av kvinnene i Vietnam og Kamobodsja — støtt verdens folks kamp mot imperialismen.

Kvinnene trenger en kamporganisasjon

— bli med i Kvinnefronten!

Kvinnekamp mot imperialismen

På kvinnekonferansen i Mexico gikk kvinnene fra den 3. verden i spissen for å slå fast at imperialismen er kvinnes fiende, og at kvinnene må delta aktivt i folkenes frigjøringskamper.

Men kampen mot imperialismen gjelder ikke bare den 3. verden. Også Norden trues av imperialismen.

Island kjemper i dag hardt for 200-mils fiskerigrense. Det er en kamp for livsgrunnlaget til hele det islandske folket, mot utbytting og innblanding

fra stormakter. Storbritannia bruker krigsskip for å beskytte det ulovlige rovfisket sitt. USA hjelper dem, bl.a. med forsyninger gjennom NATO-basen på Keflavik. På alle internasjonale havretts- og fiskerikonferanser har det vært Sovjet og USA som hardest har stått imot at små land skal ha råderett over egne ressurser, — rett til å utvide fiskerigrensa og til å dele havet etter midtlinjeprinsippet.

Har dette noe med kvinne kamp å

gjøre? Ja, det har det. Kvinnekampen kan ikke adskilles fra den kampen et helt folk må føre når det angripes eller trues.

Kunne kvinnene i Vietnam ha oppnådd frigjøring mens landet var totalt underlagt, utbyttet og bombet i stykker av USA? Nei, deres kamp for frigjøring måtte være å delta i folkets krig for nasjonal uavhengighet.

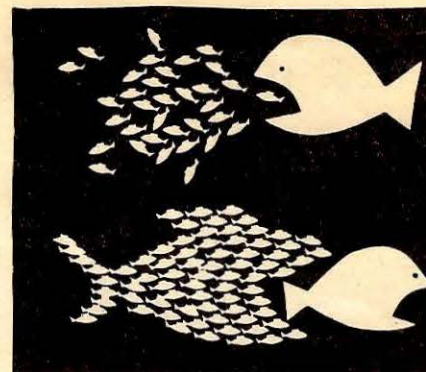
Hvordan kan de palestinske kvinnene bli frigjort så lenge folket er fordrevet fra landet sitt og lever i flyktningeleire, i materiell nød og uten noen form for rettigheter? Også for de palestinske kvinnene er kampen for egen frigjøring uløselig knyttet til hele folkets frigjøringskamp, og de deltar i den.

Hva slags kvinnekamp skulle kvinnene i Tsjekkoslovakia kunne føre med sovjetiske tanks rullende gjennom landet? Å redusere kvinnes kamp til kjønnskamp er meningsløst når et helt folk blir trampet på.

Det samme gjelder for kvinner overalt i verden, også i Norge.

Vi slåss mot EEC i 1972, — i dag gjelder det kampen for 200-mils fiskegrænse; — for livsgrunnlaget til fiskerfamiliene og arbeiderne i fiskeindustrien, mot fremmede makters press på vårt hav og de ressursene vi er avhengig av.

I kampen for fiskegrænse har vi felles interesser med kvinnene på Island. I kampen mot imperialismen står vi sammen med alle lands undertrykte

kvinner, særlig kvinnene i den 3. verden, som i dag går i spissen for vår felles kamp.

Denne solidariteten skal vi være mange om å vise på 1. mai!

1. MAI

Toril Brekke:
(Skrevet til Kvinnefrontens arrangement i Oslo
1. mai 1974.)

Det har vært mange ganger første mai,
en ekstra helgedag
som julehelg og påskehelg
og 17., og Kristi Himmelfart,
en helgedag med helgesteik og vaffelkaker.
Helgedag?

En arbeidsdag
med ungemas og matlaging,
og ektemenn som slappet av
og skulle vartes opp på helgedagen sin,
en ekstra søndag,
til å gjøre alt du ikke maktet med i uka.

Vi husmødre og yrkeskvinner
har feiret første mai på første mai
ved oppvaskbenken og komfyren,
har kanskje kommet oss en liten tur til byen,
gått på asfalten, på fortauet,
med barn i hendene og vogner,
tittet gjennom folkemassen,
spredte glimt av musikanter, transparenter
mellom andres rygger, armer, bein.
Der har vi stått og sett på,
kvinnene fra Lambertseter, Grønland eller Rodeløkka,
kjempet for å holde styr på ungene i mylderet,
passet på at ingen skitnet til de reine nye helgeklærne,
som vi vasket, strøk og presset seint i går.

Det har vært mange ganger første mai.
En søndag blant de andre.
En arbeidsdag med bleievask og svette kvinnefjes.
En dag da noen demonstrerte,
gikk i tog med gråe dresser,
gråe fjes og gråe lavmælte paroler.

I mange år er mai blitt åpnet med en helgedag mer grå
enn alle andre.

Men noen av oss kjenner dagen slik den engang var,
den gangen fyrstikkjentene gikk først i toget,
og vandret stolt med hevet bryst,
og sang sin kamp for 8-timersdagen, bedre arbeidsforhold,
sang sitt hat til kapitalen,
danset framover på brosteinen
med hjemmegjorte røde sjal.

Nå er det første mai påny,
og kvinnene er med.
Fra Lambertseter, Grønland eller Rodeløkka,
kommer vi med knyttet hånd.
Fra samlebandet, sykehuset, steikeovnen, kontorpuhlen,
kommer vi, en hær av kvinner,
for å gjøre mai-dagen til det den engang var.

Om vi går tungt og kjenner ryggverk etter år med slit
for andre,

er vi lette dansende i hjertene,
fordi vi vet at denne dagen den er vår.
Fordi vi vet at uten oss
er klassens kampdag bare halvveis, amputert.
Fordi vi vet at det er kvinnene
som kanskje mest av alle
har noe her å gjøre.

Grønkleddt, solfylt,
flommende av vår og håp er maidagen
og kvinnene.
Nå kommer vi og tramper gråheten og tåkepratet ned i
asfalten!

Nå kommer vi med røde,
grønne, gule kjoler,
glade, kampberedte skikkelser,
med hat og vilje risset inn i blick og transparenter.
Søstre, kom,
vår kamp har akkurat begynt,
og vi har enda mange mange
bånd og lenker å bli kvitt!

Kvinnefronten, Uranienborgveien 11, Oslo 3.